

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 13
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto V. - Štev. 33

Gorica - 13. avgusta 1953 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Kdo bo odslej učil slovenščine tržaške srednješolce?

Iz krogov tržaških profesorjev slovenščine smo prejeli dopis sledeče vsebine:

»Katoliški glas se je že dotaknil važnega vprašanja o pouku slovenščine na tržaških slovenskih srednjih šolah. Da bo javnost in da bo Zavezniška vojaška uprava bolj poznala to vprašanje, pošiljamo »Katoliškemu glasu« še naslednja pojasnila, ki bodo bolj prikazala ravnanje g. prof. Fadda s slovensko šolo.

Urad za vzgojo pri Zavezniški vojaški upravi je izdal, kot vsako leto, tudi letos odredbo o imenovanju začasnih profesorjev za šolsko leto 1953-1954. Ta odredba ima dva dela, enega za Italijane, drugega za Slovence. Odredba, ki velja za italijanske šole, sloni na italijanskih zakonih, ki štijo italijansko miselnost in italijanski duh v celotnem ustroju šolstva. Saj je tudi prav, da vsa zakonodaja upošteva ves zgodovinski razvoj italijanskega naroda z vsemi značilnostmi, ki jih je ta razvoj v teku časa ustvaril. Zato so te zakone sestavljali ljudje, ki so izšli iz naroda, ki so narod poznali in ga razumevali ter si želeli njegovega napredka. Poslanstvo šole pa je, vzgajati naraščaj v narodnem duhu, v ljubezni do lastnega naroda in, na višji stopnji, vzgajati bodoče voditelje naroda.

Leta 1948 je bil v Trstu na čelu Urada za vzgojo g. polkovnik Marshall. Nameraval je med drugim urediti pouk slovenščine in drugih predmetov, ki se poučujejo na slovenskih šolah v Trstu. Slovenske šole so bile takrat šele v svojih začetnih poizkusih, zato ni bilo lahko orati tako rekoc ledino. G. polkovnik Marshall je bil sicer vojak in ne šolnik. Kljub temu je čutil potrebo, poklicati na pomoč Slovence, med njimi take, ki so učili na slovenski šoli, da so mu sestavili tisto naredbo, katero je nato polk. Marshall podpisal. Če drugega ne, se tej naredbi vidi, da vsaj nima namena škodovati slovenski šoli.

Letošnja odredba, ki jo je izdal Urad za vzgojo pri ZVU dne 24. marca, pa v čl. 30 z enim samim stavkom in kar mimogrede razveljavlja odredbo iz l. 1948 in uvaja za pouk slovenščine in drugih predmetov na slovenskih šolah popolnoma nove predpise in pogoje.

Po določbah čl. 30 letošnje odredbe bodo lahko poučevali slovenščino na slovenskih šolah tisti, ki so dosegli diplomu iz jezikov (angleščina, francoščina, španščina, ruščina, nemščina. — slovenščine ni namerč na nobeni italijanski univerzi!) in ki so se specializirali v slovanskih jezikovnih skupinah (torej specialisti za ruščino, srbohrvaščino, češčino, poljščino, bolgarščino itd.); poleg teh pa bodo lahko poučevali slovenščino še taki, ki imajo diplomu iz slovenščine (italijanskega!), ali iz slovenskih predmetov (italijanskih!), če so le napravili tudi kak majhen izpit iz slovenščine. Izpit iz slovenščine pa se dela na italijanskih univerzah v italijanski in ni treba, da bi pri tem kaj dosti znali slovensko, morda komaj čitati, govoriti pa morebiti nekaj najpotrebnejših besed.

Da bi imeli vsaj prednost tisti, ki so slovenščino študirali kot glavni predmet na slovenski univerzi in ki so res usposobljeni za pouk slovenščine na slovenskih srednjih šolah, o tem ni v tej odredbi ne duha ne slaha.

G. polkovnik Marshall je bil vojak, a imel je vsaj dobro voljo slovenski šoli koristiti. G. prof. Fadda pa je šolnik in ne vojak in je prav v členu 30 te odredbe pokazal, da mu ni prav nič do tega, da bi se slovensko šolstvo razvijalo in izpolnjevalo, kakor to dela za italijansko šolstvo. Nasprotno nam njegova uredba kaže, da želi g. prof. Fadda spraviti slovensko šolstvo na stopnjo, kot je šolstvo kake oddaljene kolonialne dežele, kjer se skuša v ljudstvu čim dalj časa tlačiti narodni duh in onemogočiti razvoj narodno zavednega izobraženstva. Mi poklicni profesorji, ki poučujemo slovenščino in druge predmete na tržaških slovenskih šolah, se zgražamo, ko vidimo, kako se s takimi uredbami skuša izriniti iz slovenskih šol lepota slovenskega jezika, ki sloni na naši narodni preteklosti, polni trpljenja in preganja-

nja, a ki je vendar taka, da smo nanjo ponosni: saj nismo nikdar skušali zatirati drugih narodov niti preganjali njihovega jezika. Slovenski jezik je na naših šolah učni jezik in ni nikako narečje, o katerem se tukajšnje laško časopisje dostikrat izražajo, da je mešanica tržaščine in bastardnega narečja. Slovenski jezik je popolnoma enakovreden vsem ostalim evropskim kulturnim jezikom. Poznali so ga ne samo znameniti jezikoslovci svetovnega slovesa, poznali so ga in se ga učili visoki kulturni izobraženci, ki so tudi iz slovenskega literarnega, znanstvenega, umetnostnega in jezikovnega zaklada črpali in bogatili svoje znanje.

Težko si sploh mislimo, da bi se mogel pojaviti na slovenski šoli profesor ali suplent, ki ni morebiti študiral slovenskega jezika niti en mesec in je napravil boren izpit iz slovenščine na kaki italijanski univerzi, pa bi se drznil predstaviti kot profesor slovenščine. Zato mi slovenski profesorji na Tržaškem ogorčeno protestiramo proti letošnji odredbi, ki jo je izdal Urad za vzgojo pri Zavezniški vojaški upravi in ki uvaja take novotarije z očitnim namenom, da bi na slovenskih šolah zavladal italijanski duh! Obenem zahtevamo, da ostanejo v veljavi dosedanja pogoji za poučevanje slovenščine in drugih predmetov na slovenskih šolah, kakor je to določila Zavezniška vojaška uprava, oziroma njen Urad za vzgojo, ko je šel vodil ta urad polkovnik Marshall. Ali ni to ironija, da mora šolnik ugotavljati, da je šolska uredba, ki jo je izdal vojak, boljša kot tista, ki jo je izdal šolnik? Ali ni to najboljši dokaz, kam lahko privede človeka nepoznanje razmer, zaslepljenost in sovraštvo do drugega naroda!

Najbolj žalostno pri celi stvari pa je, da se izdajatelj te odredbe zato, da bi ji dal videz zakonitosti, sklicuje v čl. 29 na zakon o slovenskih šolah (Ukaz št. 18 z dne 8. 11. 1947), ki predvideva v čl. X uvajanje vseh tistih sprememb v učnem načrtu in notranjem ustroju slovenskih šol, ki bi bile potrebne z ozirom na posebne značilnosti slovenskega jezika, ki je učni jezik!

Ako bi bil g. prof. Fadda kot šolnik hotel ugotoviti z ozirom na značilnosti slovenskega učnega jezika, bi bil moral vprašati slovenske šolnike in strokovnjake ter jim dati seveda tudi časa in možnost,

da stvar temeljito preštudirajo, kakor to delajo podobne komisije za italijanske šole v naučnem ministrtvu. Učni načrti in notranji ustroj šol se ne spreminjajo s potezo peresa, ki je to delal Giovanni Gentile, ki je uničil slovensko šolstvo z enim samim stavkom svoje proslule šolske reforme.

Zakaj ne uvede g. prof. Fadda za italijanske šole, da sme poučevati italijansko vsak, ki je študiral jezike (namreč neitalijanske), ki so italijanskemu jeziku sorodni (francoščina, romunščina, španščina itd.), ali pa taki, ki imajo kak majhen izpit iz italijanščine? Če bi to uvedel, bi mu napravili profesorji italijanščine pravo revolucijo, ker se dobro zavedajo, da bi ponižal učni jezik na stopnjo tuje jezika druge ali tretje stopnje. Ali pa morda misli g. prof. Fadda, da je tudi ta njegova odredba poseben »privilegij« za slovenske šole?

Gospode višje angloameriške častnike pa vprašujemo: Ali bi Vi dovolili, da poučijo na vaših šolah angleščino taki profesorji, ki so študirali nemščino ali danščino, to je angleščini soroden jezik, ali taki, ki so napravili v Italiji kak izpit iz angleščine pred komisijo, ki sama ni bila večja angleškega jezika? Verjetno bi vam kaj takega ne bilo všeč. Prav tako pa tudi mi profesorji na slovenskih šolah ne moremo dovoljevati, da bi veljali za naše šole predpisi, ki so v tako očitnem nasprotju z zdravo človeško pametjo, pa tudi v nasprotju z duhom in črko predpisov, ki ste jih izdali in podpisali Vi, gospodje pri Zavezniški vojaški upravi.

Ob najmanjši novi odredbi, ki jih izdaja Urad za vzgojo pri Zavezniški vojaški upravi, je treba budno paziti, da se z navidez brezpomembnimi stavki in takih odredbah, celo z besedilom o imenovanju učnih moči, skuša uničevati slovensko šolstvo. Zato razumemo zahtevno celotne slovenske javnosti po samostojni slovenski Višji šolski upravi, ki bi jo seveda morali voditi ljudje z najvišjo šolsko in narodno kvalifikacijo. Dolžnost višjih častnikov angloameriške uprave pa je, da omogočijo, da se za slovenske šole v prvi vrsti zanimamo mi Slovenci, ker le mi sami najbolje poznamo, kaj je za naše šole koristno in kaj škodljivo. Mi pa vemo, da na slovenskih šolah ne more in ne sme poučevati, kdor ne obvlada slovenščine popolnoma, v govoru in pisavi, in kdor misli, da je tržaško narečje že slovenščina.

Nekaj slovenskih profesorjev

Ima Rusija vodikovo bombo?

V sredo 5. avgusta je začel zasedati v Moskvi Vrhovni sovjet, to je sovjetski parlament, ki sestoji iz zvezne in narodne zbornice.

Vrhovni sovjet je odobril letošnji proračun, ki znaša 543 milijard in 300 milijonov rubljev dohodkov in 530 milijard in 500 milijonov rubljev stroškov. Proračun za narodno obrambo znaša 110 milijard in 200 milijonov ter je za 3 milijarde in 600 milijonov manjši od lanskega.

Vrhovni sovjet je obravnaval, kakor je bilo predvidenovati, tudi odstranitev in aretacijo Lavrentija Berje. Kot glavni obtožitelj Berje je nastopil georgijski ministrski predsednik Valerijan Bakradec. Ta je v svojem hladnem, toda neprizanesljivem govoru označil bivšega notranjega ministra za narodnega izdajalca, ki se je bil predal zapadnim imperialistom. Bakradec se je zahvalil osrednji vladi, da je izključila in aretirala Berjo, ki se ni pregrešil samo z zločini napram celotni Sovjetski zvezi, ampak tudi z zločini zoper georgijsko republiko. Med zadnjimi zločini je naštel govornik tudi Berjevo podpiranje georgijskih nacionalistov ter sabotiranje georgijskega gospodarstva.

Višek zasedanja pa je tvoril nedvomno govor Malenkova, v katerem je naznanil, da ima tudi Sovjet-

ska zveza vodikovo bombo na razpolago. Glede resničnosti te novice so zapadni krogi zelo skeptični ter jo smatrajo le kot nekaj poskus prestrašiti zapadni svet. Vendar se do-bijo mnogi, in tudi znanstveniki, ki ne izključujejo te možnosti.

Piccioni odložil mandat

Attilio Piccioni, ki je za De Gasperijem prejel mandat za sestavo nove ital. vlade, je v sredo proti pričakovanju odložil prejeti mandat, češ da ne more sestaviti vlado, ki bi bila delazmožna. Več kot en teden se je Piccioni posvetoval s svojimi prijatelji iz krščanske demokratske stranke in z zastopniki ostalih treh sredinskih strank. V nedeljo in ponedeljek se je zdelo, da mu je že uspelo sestaviti novo vlado in so časopisi napovedovali, da bo ta sredi tedna že lahko zaprisegla, ko je namesto tega Piccioni odložil mandat. Iz tega drugega izjalovljenega poskusa se vidi, da je položaj v rimskem parlamentu zelo težak in da se bo morala nova vlada nasloniti ali na desnico ali na levo, ker je sredina odpovedala. Nekateri napovedujejo celo nove volitve na prihodnjo jesen, češ naj ljudstvo samo bolj jasno odloči, ali hoče na desno ali na levo ali pa da se utrdi sredina, ki je sedaj prešibka.

Konferenca štirih Odgovor Sovjetske zveze

Sovjetska zveza je pristala na povabilo treh zapadnih velesil glede skupne konference štirih zunanjih ministrov.

Kakor znano, so Francija, Anglija in Združene države na podlagi washingtonske konference povabile Sovjetsko zvezo na konferenco, na kateri naj bi zunanji ministri štirih velesil razpravljali o nemškem in avstrijskem vprašanju. Kot pogoj za rešitev nemškega vprašanja so stavile razpis svobodnih in tajnih volitev po vsej Nemčiji, nakar naj bi si Nemci izbrali svobodno svojo vlado, s katero bi nato štiri velesile sklenile mirovno pogodbo.

Po neuradnem odgovoru moskovske »Pravde«, ki je tako konferenco zavrnila, je sovjetska vlada v svojem uradnem odgovoru izrazila v preteklem tednu svojo pripravljenost, udeležiti se te konference, vendar pa je ob tej priliki postavila take pogoje, ki jih zapadne velesile ne bodo mogle sprejeti.

Predvsem očita sovjetski odgovor zapadnim velesilam, da so si, v nasprotju z mednarodnimi običaji, dovolile razpravljati na washingtonski konferenci o vprašanih štiričlanske konference, ne da bi bile na to konferenco povabile Sovjetsko zvezo.

Sovjetska nota poudarja nato, da imajo mednarodne konference velik pomen za rešitev mednarodnih sporov. Akoravno je res, da morajo prispevati k mednarodni pomiritvi vse velike in male države, vendar pripada odgovornost za vzdrževanje miru in varnosti predvsem petim velesilam, to je Združenim državam, Veliki Britaniji, Franciji, Sovjetski zvezi in Kitajski ljudski republiko. Tajitev tega dejstva bi nasprotovala koristim miru in mednarodne varnosti.

Sovjetska vlada, pravi nota, je

ZDA in Južna Koreja

Ameriški zunanji minister Foster Dulles in predsednik Južne Koreje sta objavila po podpisu vzajemne obrambne pogodbe skupno izjavo, v kateri je rečeno, da si bosta obe državi prizadevali, da dosežeta skupne cilje, med katerimi je tudi združitev Koreje.

Obe vladi bosta delali na to, da pride do čimprejšnje ratifikacije pogodbe od strani obeh držav. Dokler ne bo pogodba potrjena in ne bo stopila v veljavo, bodo sile obeh držav na Koreji podvržene poveljstvu sil ZN na Koreji in če bi komunisti med tem časom spet napadli južnokorejsko republiko in prekrsile premirje, bi poveljstvo sil ZN avtomatično nastopilo, da bi odbilo napad.

Na mirovni konferenci bo ameriško zastopstvo sodelovalo z južnokorejskim za mirno združitev Koreje v svobodno in neodvisno državo. Če pa bo postalo po 90 dneh zasedanja konference obema vladama jasno, da so ostali vsi poizkusi za združitev neuspešni in da izkoriščajmo komunisti konferenco v glavnem le za propagando v Južni Koreji, ali da kako drugače upravljajo to republiko v stisko, se bosta obe zastopstvi umaknili složno s te konference ter se posvetovali o nadaljnjem postopanju za dosego združenje, svobodne in neodvisne Koreje.

V izjavi je tudi rečeno, da ne bo južnokorejska vlada podzvela nobene akcije na lastno pest ter da ne

naklonjena konferenci štirih zunanjih ministrov, toda ta konferenca bo morala razpravljati o ukrepah, ki naj odpravijo mednarodno napetost, omejijo oboroževanje ter prepovedo vojaška oporišča na tujem ozemlju. Obenem bi ne smela biti izključena možnost razpravljanja o raznih mednarodnih vprašanjih, ne samo evropskih, ampak tudi azijskih, pri čemer je udeležba Kitajske ljudske republike bistvenega pomena.

Odgovor Sovjetske zveze je napravil na zapadne politične kroge zelo neprijeten vtis. V tem odgovoru ne vidijo namreč nič pozitivnega, razen to, da je Sovjetska zveza pripravljena udeležiti se te konference, seveda pod zgoraj omenjenimi pogoji, ki jih smatrajo za nesprejemljive. Znano je namreč, da vztrajajo Združene države glede zedinjenja Nemčije pri svobodnih volitvah pod mednarodnim nadzorstvom, medtem ko noče Sovjetska zveza o takih volitvah ničesar slišati.

Združene države nasprotujejo tudi zahtevi Sovjetske zveze o priznanju komunistične Kitajske in o odstranitvi vojaških oporišč, ki jih imajo Združene države v raznih evropskih in izvenevropskih državah.

Spričo znanega stališča Združenih držav glede vseh teh in podobnih vprašanj smatrajo angleški politični krogi, da ne bo nameravana konferenca štirih zunanjih ministrov dosegla nobenih uspehov. Angleški politiki so še vedno prepričani, da bi edino konferenca štirih najvišjih, to je štirih ministrskih predsednikov, kot jo je predlagal sir Winston Churchill, pomenila izhod iz slepe ulice. Seveda je to sodba Angležev, o katerih je znano, da vodijo politiko, ki se ne strinja preveč z ameriškim gledanjem na razna mednarodna vprašanja.

bo poskušala z vojaškim nastopom združiti Korejo v času sporazumnega zasedanja politične konference.

V izjavi je tudi povedano, da bo skupni ameriško-korejski gospodarski odbor izdelal načrte za gospodarsko obnovo dežele, za katero bo prispeval ameriški kongres eno milijardo dolarjev, od katerih je 200 milijonov že odobril.

To bi bila na kratko vsebina sporazuma, ki sta ga sklenila Dulles in Singman Rhee.

Dva milijona živilskih zavojev

Vzhodnonemške oblasti so v resnih skrbih, kako bi ustavile pohod vzhodnih Nemcev v zapadni Berlin, kjer je bilo dvignjenih do konca preteklega tedna okoli dva milijona živilskih zavojev.

Zapadnoberlinski časopisi so poročali pretekli teden še vedno o raznih nereditih in izgredih, do katerih je prišlo zadnji teden v vzhodnonemških mestih. Poročali so tudi o množičnih aretacijah ljudi, ki so se vračali domov z živilskim zavojem, ter o raznih rekvizicijah paketov in o procesih, ki so jih naprtli komunisti tem ljudem. Poleg tega ni komunistično časopisje nehalo z objavo seznamov teh »zapadnih beračev« in v mnogih krajih so nabili celo oglase s sliko teh novih »izdajalcev«.

Pol

Dvanajsta nedelja po binkošnih

Iz svetega evangelija po Luku
(Lk 10, 23-37)

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite! Zakaj povem vam, da so mnogi preroki in kralji želeli videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišali, kar vi slišate, pa niso slišali.« In glej, neki učenik postave je vstal in ga je takole skušal: »Učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« On pa mu je rekel: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?« Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in z vso dušo in vso močjo in vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« — »Prav si odgovoril,« mu je rekel Jezus: »In kdo je moj bližnji?« Jezus je povzel besedo in rekel: »Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike; ti so ga oplenili in mu zadali ran, ter so odšli in ga pustili napol mrtvega. Primerilo se je pa, da je šel po tisti poti neki duhovnik; in ga je videl in šel mimo. Prav tako je tudi levit, ki je prišel na to mesto in ga je videl, šel mimo. Ko je pa neki popoten Samarijan prišel do njega in ga je videl, se mu je v srce zamislil. In pristopil je in vtil v njegove rane olja in vina ter jih obvezal; in posadil ga je na svoje živinče, peljal do gostilne in zanj poskrbel. Drugi dan je vzel dva denarja in dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več potreboval, ti jaz nazaj grede povrnem.« Kateri izmed teh treh, se ti zdi, je bližji tistemu, ki je padel med razbojnike?« On je dejal, »Tisti, ki mu je skazal usmiljenje.« Jezus mu je rekel: »Pojdi in tudi ti tako delaj!«

DUHOVNIK IN — ZVER

»Človek je padel med razbojnike, ti so ga oplenili in mu zadali ran ter... ga pustili na pol mrtvega.« Ta človek je — ves človeški rod; razbojniki pa — hudobni duhovi.

Judovski duhovnik je šel mimo na pol ranjenega. Ni mu pomagal. Točno: judovsko duhovništvo ni bilo poklicano za zdravljenje in reševanje sveta.

Prišel je usmiljeni Samarijan — Jezus Kristus. S svojo smrtjo je svet odresil. Uknil je judovsko duhovništvo in postavil duhovništvo nove zaveze, ki ga je okrepil celó z zakramentom sv. mašniškega posvečenja, da more milosti odrešenja posredovati človeštvu.

1. Kaj je duhovnik? Ni samozavneec. Bog ga je poklical. Jezus je rekel apostolom, prvim duhovnikom: »Niste vi izvolili mene, ampak jaz sem izvolil vas in vas postavil, da pojedete in obrodite sad in vaš sad ostane.« Sv. Pavel pa je oznanjal: »Tako nas imej vsakdo za služabnike Kristusove in oskrbnike božjih skrivnosti.«

Duhovnikova oblast je višja od vladarjeve. Ta ne more grešniku odvezati v Jezusovemu imenu grehov; ne mu preklicati Boga pod podobo kruha in vina pri sveti maši. To oblast ima samo duhovnik, ki je prejel zakrament sv. mašniškega posvečenja. Zato gre duhovniku v tem pogledu prednost v časti pred vsako drugo svetno častjo. Se tako ubožen in nepoznan duhovnik ti more dati na tvojo zadnjo uro ključ nebeskega kraljestva!

Ruski filozof Čudajev, ki je umrl 1856. leta, je zapisal: »V duši katoliškega duhovnika je življenje: ne gleda s prekrizanimi rokami potek sveta, trka povsod s svojim Kristusom na vsaka vrata. Tak je katoliški filozof... Samo on je razumel božje kraljestvo, ne samo idejno, ampak tudi stvarno...«

Znanstveno, izobraževalno, socialno, gospodarsko, karitativno delo ima najboljšega delavca v duhovniku. On širi misel človečanstva, bratstva, ker se zaveda, da smo vsi otroci nebeskega Očeta, dediči božjega kraljestva — če ga le hote ne zavračamo sledeč hudobnemu duhu.

Pij XII. je dejal: »Vse dobrote, ki jih je svetu prinesla krščanska izobrazba, izvirajo iz poučevanja in delovanja katoliškega duhovnika.«

2. Kdo je pa zver? Satanu ni všeč delovanje in vpliv duhovnikov; skuša vse preprečiti. Poslužuje se raznih pomagačev. Vse mu pride prav: najprvo se je posluževal farizejev, nato rimskih cesarjev, potem krivovercev, nato spet raznih »krščanskih« oblastnikov, v našem času pa brezbožnega komunizma. Če o kom, velja o brezbožnem komunizmu Razodetje sv. Janeza, ko govori: »In videl sem iz morja vzdigujočo se zver, ki je imela deset rogov in sedem glav in na svojih glavah bogokletno ime... In dal ji je zmaj (hudič) svojo moč in svoj prestol in veliko oblast... Začuden je ves svet gledal za zverjo in molili so zmaja, ker je dal zveri svojo moč, in molili so zver, govoreč: »Kdo je zveri enak in kdo se more z njo vojskovati?... Tudi ji je bilo dano, da začne vojsko s svetimi (Raz 13). Brezbožni komunizem je vteleseni satanizem. Govoriči, da se bojuje za socialno blaginjo, toda to je slepilo satanovo, bistvo je boj proti duhovnikom, proti Bogu.

Zver davi in žre živali, a se ne ustavi pred človekom, pred osebo, tudi ne gleda nič na njegovo dostojanstvo in čast, kaj ve, kaj je duhovnik, škof, kardinal! Tako tudi brezbožni komunizem. Zato se ne čudite, da meče v ječe, muči in mori duhovnike, škofo, kardinale.

To pa dela tudi, ker vidi v duhovniku svojega glavnega nasprotnika. Saj je duhovnik glasnik morale, večnoveljavni načel, duhovnosti, Boga, komunizem je pa brez morale, poln laži, glasnik materializma, satana. Zato je treba duhovnika ubiti in s tem zadati vserkemu življenju smrt: »Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce.«

Ker pa ima vseeno strah pred vernim ljudstvom, razdeli duhovnike v ljudske in reakcionarne. Po načelu: razcepi in vladaj. Najprej je treba ubiti reakcionarne, to je neustrašene, Cerkev in sv. očetu zveste, nato bodo tudi ostali, ki menijo, da je možno komunizmu kaj zaupati, prišli, medtem bo pa ljudstvo že toliko preustrojeno, da bo bolj proti veri na celi črti brez maske.

3. Popotnik je ozdravel... V božji cerkvi deli duhovnik vernikom v rane, ki jih jim zadaja komunizem, olje moči in vino milosti. Verniki ne verjamejo zveri, pač pa Jagnjeto, Jezusu Kristusu, vedo, da je v Cerkvi resnica, pot, življenje.

Za roparje, za zver je treba kazni. In to si komunisti sami dajejo. Prav po stalnem receptu. V francoski revoluciji so nasilneži drug za drugim po lastnih tovariših prišli pod sekuro, giljotino. Tudi sedaj enako: pričajo Trötzi in tovariši, Beria in tovariši itd... V Rusiji volkovi napadajo potnike, nazadnje se sami med seboj koljejo, dokler ne ostaneta zadnja dva, tudi ta dva se sprimetata... Kazen za zver!

Katoliška Cerkev na Poljskem

Prav je, če od časa do časa naše bralce nekoliko informiramo o življenju katoliške Cerkve v deželah onstran železne zaves. Ta naša poročila niso zgolj naštevavanja dejstev, marveč hočejo biti nekaki splošni pregledi položaja Cerkve pod režimi ljudskih demokracij.

Poglejmo danes Poljsko. Položaj Cerkve se na Poljskem poslabšuje iz dneva v dan. Ko je prišel komunizem na oblast na Poljskem, se je zdelo, da v deželi velikih katoliških tradicij ne bo tako kruto začel preganjati katoliško Cerkev, kakor je to storil komunizem v deželah, kjer ni bil tako močan. V začetku je bila še precej velika svoboda govora, časopisja, šolstva, duhovniki niso bili tako močno nadzorovani niti jih niso silili v posebna društva, kakor je n. pr. slovensko cirilmetodijsko društvo ljudskih duhovnikov, ki sili k sodelovanju s komunističnimi oblastmi.

RAZLIČNA TAKTIKA KOMUNISTOV

Moramo pa imeti pred očmi dejstvo, da se je komunizem predvsem vrgel na tako zvane avtokefalne, to je svobodne vzhodne cerkvene občine, ki so bile v zvezi z Rimom. Vsem je še živo v spominu, kako je tu romunska vlada bila na prvem mestu, ko je prva uničila zunanjo organizacijo vzhodne cerkve v Romuniji ter prisilila duhovnike in vernike v shizmo. Romuniji so sledile druge satelitske države, ki so s pripravljanim, prisiljevanjem, terorjem skušale vključiti vzhodne cerkvene občine v svoj voz. Končni namen znanih procesov proti kardinalu Mindszentyju, nadškofu Groezu in drugim na Madžarskem je bil tudi ta: odtrgati cerkveno hierarhijo od Rima, onemogočiti zvezo z vrhovnim Pastirjem ter tako ljudstvo spraviti na strupeni. Na Češkem je bil ta namen v grdi gonji proti praškemu nadškofu Bernau ter drugim škofom, ki so bili obsojeni na težke ječe. V Bolgariji imamo obsodbo na smrt škofa Bosilkova. Proces proti kardinalu Stepincu in zapor škofa Čuleja, moštarskega nadpastirja, imajo isti namen. Na Poljskem je šla pot verskega preganjanja sicer malo drugače, a namen je bil vedno isti.

Treba je tudi imeti pred očmi, da je opazovati neko stopnjevanje v preganjanju vere. Dve skrajni točki imamo: popolno uničevanje vsakega verskega življenja, česar nam je primer Albanija, kjer je bilo uničenje popolno, kateremu je sledila ustanovitev albanske narodne cerkve, ki pa seveda le navidez obstoja. Druga skrajnost pa je postopna zakonita odprava vseh katoliških ustanov, vse navidez legalno, a v resnici uničevalno. Jugoslavija je glede na dve skrajnosti med prvimi za Albanijo.

RAZVOJ PREGANJANJA NA POLJSKEM

Poglejmo sedaj po tem uvodu nekoliko zgodovinski razvoj preganjanja Cerkve na Poljskem. Prva leta po zasedbi po komunistih je bila na vrsti velika propaganda navdse uničujoča, ki je imela namen prepričati kristjane, da je Rim nezprosen sovražnik poljskega naroda, v upanju, da bo patriotski čut katoličane naredil hladne do Rima. Ko ta maneuver ni uspel, so začeli s hudim pritiskom na škofo in duhovnike. Hud udarec je bila zaplenitev velike karitativne organizacije »Caritas«, katero so komunisti vzeli škofom in jo izročili »patriotskim, ljudskim duhovnikom in »sprogresivnim katoličanoma«. Cerkvena hierarhija pa je preje razpustila

Iz življenja Cerkve

Švicarski pevci pri sv. očetu

Pretekli teden je sprejel sv. oče v Castel Gandolfo v specialni avdienci pevce švicarskega zbora iz Lucerna. Zbor je vodil direktor profesor Albert Jenny. Čim se je sv. oče prikazal v dvorani, so ga navzoči pevci navdušeno pozdravili. Pevci so zapeli tkzv. švicarski psalm od p. Alberika Wysiga. Zapeli so z vso dovršenostjo in izrednim občutjem. Sv. oče se je zahvalil pevcem za pozornost, jim čestital k umetniškemu izvajanju in se nato razgovarjal s posameznimi pevci. Po prejetem blagoslovu so ga švicarski pevci še dolgo navdušeno pozdravljali.

Salezijanci v Perziji

Salezijanski patri so mnogo pripomogli k razširjenju katoliške literature v Perziji. V zadnjih mesecih so natisnili v perzijskem jeziku celo vrsto izredno koristnih katoliških knjig. Med drugimi so natisnili ilustriran katoliški katekizem, življenjepisa don Bosca, sveto pismo in en molitvenik. Ta delavnost ne samo omogoča, da se katoliški veri približajo širše mase, marveč služi tudi kot dokaz, da katoliška Cerkev ni nekaj tujega, da morejo z lahkoto biti istočasno najboljši katoličani in najboljši perzijski patrioti.

800 let katoliške Cerkve na Norveškem

Podajamo nekaj podrobnosti z nedavnih proslav 800-letnice ustanovitve katoliške hierarhije na Norveškem. Proslav se je med drugim udeležil tudi westminstrski nadškof kardinal Griffin. »Kot westminstrski nadškof — je v nekem svojem govoru dejal kardinal Griffin — imam še pose-

ben razlog, da se nahajam pri teh slovesnostih. Nicola Breakspere, nekdanji kardinal in nato papež Hadrijan IV, je bil tisti, ki je l. 1153 ustanovil katoliško hierarhijo na Norveškem. Rodil se je v opatiji Langley, ki se nahaja v moji nadškofiji. Vsi Angleži se ga vedno z veseljem spominjamo; saj je bil edini Anglež, ki je doslej postal papež.« — Ob protestantski reformi je katoliška hierarhija na Norveškem izginila. Dežela je prestopila v luteranstvo. Norveška ima nad 3 milijone prebivalcev. Katoličanov je od teh samo 5 tisoč. »Norveška ima samo 5000 katoličanov.« je dejal Griffin, stoda ta številka predstavlja veliko potrpljenje in veliko vztrajnost. Niso številke, ki veljajo, marveč vera.« V Oslu je bil kardinal Griffin sprejet pri norveškem kralju Haakon VII. Tam je prisostvoval raznim prireditvam, ki so jih organizirali katoliški duhovniki in ljudstvo iz prestolnice. V Trondheimu je daroval pontifikalno sv. mašo na norveški tehnični šoli. Kardinal Griffin je četrti kardinal katoliške Cerkve, ki je obiskal Norveško.

Iz zaporov na svobodo

Na poljski narodni praznik so komunistične oblasti izpustile iz zaporov 16 duhovnikov in 3 redovnice. To dejanje pa ni razlagati kot spremembo ali celo pričetek konca protiverske politične propagande na Poljskem. Dejansko še vedno 700 duhovnikov trpi v ječah in jim je odvzeta svoboda. Kakor poroča »Katholische Nachrichtenagentur«, naj bi bili izpuščeni duhovniki prevzgojeni od komunistov in določeni, da pomnožijo zelo redke vrste tkzv. filokomunističnih patriotskih duhovnikov.

Zoper nemoralno literaturo

Z velikim zadoščenjem so vsi krščanski stariši v Zapadni nemški zvezni republiki vzeli na znanje vesti, da je stopil v veljavo zakon o zaščiti mladine pred vsako literaturo, ki je nemoralna ali vzgoji škodljiva. Ta novi zakon je bil sprejet v parlamentu 9. julija in je stopil v veljavo 14. julija. Velja za vse dežele Zapadne Nemčije. Med drugim predvideva ustanovitev posebnega nadzornega urada pri zvezni vladi. Zakon je osnovan na ideji, da je treba sestaviti v različnih deželah specialne liste, v katere se bodo polagoma vpisale vse publikacije, ki žalijo nrvnost. Prodaja takih publikacij mladostnikom pod 18 leti je strogo prepovedana. Prav tako je prepovedano obsejanje ali razstava takih publikacij v oknih prodajal. Na ta način upajo dvigniti nivo nekaterih ilustriranih revij, kajti nobeno založništvo ne bi rado prišlo v spisek onih, ki so uradno priznani, da izdajajo knjige, ki so strup za mladino.

Tako upajo, da bodo iste iniciative, ki so pričeli izvajati v Franciji l. 1949, vzbudile po vsem svetu splošno kampanjo za zaščito mladine, ki je danes bolj v nevarnosti kot kdajkoli poprej.

Potomec japonskih mučencev jezuit

V duhovnika je bil posvečen japonski jezuitski pater Kakimori. Med njegovimi sorodniki so prvi mučenci na Japonskem. Ubiti so bili v Nagasakiju. Prvo sv. mašo je bral v cerkvi Sreza Jezusovega v Sevillji. Pater Kakimori je končal univerzo v Tokiju ter nato nadaljeval svoje študije pri jezuitih v Granadi. V Španiji ostane še dve leti, nakar se vrne v dušnopastirsko službo na Japonsko.

Holandci za človečanske pravice

Sloviti zdravniki, profesorji prava na univerzah in drugi so nšlovili na holandski parlament odprto pismo, v katerem protestirajo proti osnutku zakona, po katerem bi se novoporočenci pred poroko obvezno morali dati preiskati zdravniku. Tak zakonski predlog krši eno bistvenih človečanskih pravic.

Moralna odgovornost za zakonsko pogodbo pade izključno le na oba sopogodbena in se drugi nimajo pravice vmešavati vanjo.

To pismo je povzročila debata v holandskem parlamentu za spremembo civilnega zakonika in družinskega prava.

General frančiškanov umrl

V samostanu sv. Frančiška v Assisi-ju je umrl generalni predstojnik frančiškanov pater Beda Maria Hess, ki se je mudil v Assisi-ju ob priliki stoletnice sv. Klare. Pater Hess se je rodil pred 68 leti v Združenih državah in je bil generalni predstojnik od leta 1936 in 112. naslednik sv. Frančiška. Pogrebne svečanosti so bile v Assisi-ju v ponedeljek, nakar so zemeljske ostanke prenesli v Rim, kjer bo 14. avgusta slovesna pogrebna svečanost v cerkvi Sv. apostolov.

Hankovski nadškof na Barbani

Na Veliki Šmaren, ko pride vsako leto največ romarjev na Barbanu, bo imel letos slovesno pontifikalno mašo izgnani nadškof msgr. Mavricij Rosa. Po maši bo običajna vsakoletna procesija z Marijinim kipom po otoku.

Msgr. Rosa je bil do lani nadškof v Hankovu na Kitajskem; od tam so ga izgnali Maočetungovi komunisti kot toliko drugih misijonarjev.

DUHOVNE VAJE V GORICI

ZA DEKLETA se začnejo duhovne vaje v ponedeljek 17. avgusta zvečer. Dekleta naj bodo v zavodu oč. mater Ursulink pred 7. uro, ko bo večerja. Zaključek duhovnih vaj bo v petek 21. t. m. zjutraj. S sabo naj vsaka udeleženka prinese posteljno perilo in brisačo. Seveda naj ne pozabi na rožni venec in mašno knjžico, pa majhen zvezek, da si lahko kaj zapiše! Vzdrževalnina je dva tisoč lir.

ZA FANTE bodo duhovne vaje v goriškem malem semenišču zadnji teden avgusta. Udeležijo se jih lahko tudi možje. Vzdrževalnina bo tudi tam dva tisoč lir. Datum homo točneje sporočili prihodnjič.

ZA DUHOVNIKE bodo letos duhovne vaje v slovenskem jeziku v goriškem malem semenišču od 14. do 19. septembra. Duhovniki, ki se teh duhovnih vaj želijo udeležiti, naj to pravočasno sporočijo na goriški ordinariat ali pa: msgr. Novak Alojzij, Gorica, Corte S. Ilario 7.

Duhovnih vaj smo vsi potrebni, ker brez njih ni mogoče gojiti pravo duhovno življenje. Letos je prilika, da jih vsakdo lahko opravi v svojem domačem jeziku. Zato pričakujemo, da bo pri vseh težjih duhovnih vaj udeležba polnoštevilna.

Repentabor - simbol (ob festivalu slovenske kulture)

Če bi repentaborsko zidovje moglo govoriti, bi nam pripovedovalo veličastne zgodbe obrambe in zmagovalstva. S trdnim kraškim kamenjem so si sezidali Slovenci utrdbo tik za Trstom, in tja so se umaknili, ko jim je grozila nevarnost. Nevarnost pred številnejšim sovražnikom, ki je plenil imetje in cvet mladine ugrabil in jo odvedel s seboj. To so bili časi turških pohodov. Za tem obzidjem so branili tukajšnji Slovenci sebe, svojo narodnost in svojo vero. Ko so popustili že zidovi utrdb, so se umaknili k zadnjemu pribežališču v cerkvice samo, k Mariji. Neredko je bilo to odrešilno pribežališče.

In iz tistih davnih dni pomeni slovenskim katoličanom do danes cerkev in obzidje okrog nje zavetišče in pribežališče v najtežjih trenutkih življenja. Repentabor sam je kot mejnik svobodnega življenja. Kmalu po vojni je dvignil visoko zastavo in vabil primorske Slovence za okope. Doživeli smo nekaj veličastnih trenutkov svobodne slovenske besede, praznike slovenske pesmi in veselja.

Na Marijin praznik bodo prihajali romarji z vsega Tržaškega k repentaborski Materi božji. Z vsemi številnimi zahvalami in prošnjami. S srci prekipevaločega veselja in hrepenenja.

V nedeljo 23. avgusta pa bodo prihajali Slovenci z vseh smeri, vsi tisti, ki so ostali zvesti materini besedi, ki ljubijo svoj dom in rod. Prihajali bodo na praznik slovenske kulture, na festival naše pesmi in besede.

Naši zbori in solisti se pridno pripravljajo za svoj nastop. Igralci večer za večerom ponavljajo svoje vloge. Folklorna dijaška skupina je sredi dela. In še naši pesniki, ki živijo na Tržaškem, zbirajo med svojimi deli najlepše bisere, da nam jih bodo prebrali. Tako se zdi, da bo repentaborski festival praznik kot so ga nekoč imeli kulturni Grki, ki so na svojih velikih kulturnih prireditvah pokazali najboljše, kar so premoogli, in nagradili svoje umetnike za najboljša dela.

Repentabor tako ostaja simbol slovenskega izročila. Branik in zmagovalce slovenske besede in pesmi, praznik naše kulture. Zato mora biti to zares praznik vseh zamejskih Slovencev. Ta dan se bodo pridružili tržaškim Slovincem tudi Goričani, beneški in koroški Slovenci. Narodne noše, rožmarin, nagelj in roženkraut na prsih in veselo srce! Nihče naj ne ostane doma!

Spored festivala

Festival bo obsegal dva dela. V prvem bodo nastopili pevski zbori, kvarteti in solisti, dijaška folklorna skupina in naši pesniki.

V drugem pa bo predstava drame Bineta Šulinovega v petih dej.: »Krst pri Savici«. Igro bodo igrali člani Slovenskega odra, tržaški dijaki in dijakinja ter svetoivanska dramska skupina. Režira jo prof. Jože Peterlin.

Podrobni raspored bomo objavili prihodnjic.

Navodila

Na dan festivala bodo vozili avtobusi iz Trsta ves dan. Na glavni avtobusni postaji v Trstu bodo dajali reditelji pojasnila in bodo skrbeli, da ne bo predolgega čakanja. Prosimo pa vse tiste, ki gredo lahko že dopoldne, naj se odpravijo kar prej od doma. Ljudje namreč radi čakajo na zadnje ure pred pričetkom in tako ni dosti prostora in ni mogoče vsem ustreči.

Pridite na Repentabor že prej! Čaka vas prijetna senca, prigrizek, mrzla pijača in veselo razpoloženje.

Sedežev je le določeno število. So pa opremljeni s številkami, tako da bo mogel sedeti le tisti, ki si je sedež oskrbel. Nabavite si jih torej prej. V Trstu obiščite trgovino Lupša in vam bodo z njimi postregli. V tržaški okolici pa jih dobite na običajnih mestih.

Romanje na Monteberico in Padova

V nedeljo 23. avgusta priredi vodstvo Apostolstva molitve romanje s korijero na Monteberico. Odhod zjutraj ob 4h s Travnika, vrnemo se zvečer ob 10. uri. V svetišču pri oltarju Matere božje bo sv. maša ob 9. uri za romarje in potem se odpeljemo ob enajsti uri v Padova k

sv. Antonu, potem na grob p. Leopolda cerkev sv. Justine, stolnico itd., in nato se odpeljemo v Benetke, tako da ne bo nobenemu žal te lepe božje poti. Listki za korijero se dobijo v zakristiji pri Sv. Ivanu vsak dan zjutraj do 9. ure in pri g. Kleindienstu, fotografu na Travniku. listek velja 1250 lir.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

GOSPODARSTVO

Kmečki interesi v italijanskem parlamentu

Italijanski kmečki-agrarni sloj, ki predstavlja še vedno 42% celotnega italijanskega delovnega ljudstva, je vedno tožil, da nima v parlamentu nobenega zastopstva, ki bi ščitilo njegove interese. Od tod da izvira potem dejstvo, da je davčni sistem in mnogo drugih finančnih določb v očitno škodo kmetijstva. Tudi zunanja trgovska politika ni taka, da bi vsaj deloma ščitila kmečke koristi. Posledica tega je, da si razdeli 42% delovnega ljudstva komaj 1/5 celotnega narodnega dohodka.

O teh predmetih je bilo mnogo govora na predvolilnih shodih in kmetje so zahtevali, da mora biti enkrat konec s protikmečko politiko. Posebne kmečke-agrarne stranke, pa v Italiji zaenkrat še ni, ker edini poslanec, ki ga je spravila kmečka stranka iz Pijemonta v parlament, bi lahko predstavljal v parlamentu le glas vpajočega v puščavi.

Kljub temu pa bodo kmečki interesi v novoizvoljenem parlamentu tako varovani, kot nikdar prej. Organizacija »neposrednih obdelovalcev« je spravila s pomočjo demokristjanov v parlament 54 svojih vidnejših ljudi in ti so si organizirali svojo lastno parlamentarno skupino, seveda v okvirju demokristjanske stranke.

S potrebo spremembe kmečke politike pa so v predvolilni dobi najbolj agitirali monarhisti, ki so v tem oziru sprejeli tudi nekatere obveze. Zato pa so monarhisti pridobili zelo mnogo kmečkih glasov na škodo demokristjanov. Lahko smatramo vseh 40 monarhističnih poslancev za privržence nove kmečke politike. Ker je nekaj kmečkih pristaev tudi med liberalci, lahko sklenemo, da je v novem italijanskem parlamentu okoli 100 poslancev (približno 1/6) vseh, ki bodo ščitili kmečke interese.

Tudi poleti skrbi za dober gnoj

Letos sicer nismo imeli dolge dobe prevročih dni, a nekaj jih je bilo prav toplih, drugi pa bodo lahko še. V takih dneh se iz gnojšča kar kadi, tako močno je izhlapevanje. Izhlapeva pa voda, a ne samo voda, ker para odnaša s seboj tudi amonijak, to je dušik, ki je v gnoju največ vreden.

Zato pa ne dela napak tisti, ki svoj gnoj pokrije z vejami in tako zasenči: močno sonce ne doseže gnoja, izhlapevanje je manjše in zato tudi izguba dušika manjša.

Poleti tudi ne smemo pri kidanju hleva razprostrti vsega gnoja po celem gnojšču: boljše je, če skidani gnoj zložimo na manjšem prostoru, torej v višino in ne v širino.

Zelo koristno je, da gnoj v toplih dneh poskropimo z navadno vodo in ga tako držimo kolikor toliko vlažnega, ker le vlažen gnoj dobro dozoreva. V njem delujejo bakterije, razkrajajo slamo oziroma nastilj v gnojilne snovi. Za to pa potrebujejo vlago.

Pri vsakem kidanju gnoja in spravljanju istega na gnojšče, bi morali raztrositi po gnoju nekaj pesti superfosfata, s katerim bi visoko dvignili gnojilno moč gnoja.

Detelje teletom in prašičem!

Detelje, posebno pri nas najbolj razširjena lecurne (erba medica), vsebujejo mnogo beljakovin, mnogo apna in fosfatov, različne vitamine in več drugih snovi, ki igrajo pri krmiljenju važno vlogo. Po svoji sestavi so detelje kot ustvarjene za rejo mladih živali: beljakovine služijo za zgradnjo mišičevja, apno in fosfati za zgradnjo rama teletom dajati mnogo detelje. A ne samo teletom, temveč tudi mladim prašičem in tudi perutnini.

V zimskem času krmimo teletom suho deteljo, za prašiče in perutnino pa je potrebno deteljo zmlati in krmimo deteljno moko.

RAZNE NOVICE

Vojaške vaje

Na ozemlju med Tagliamentom in Piavo ter Dolomiti se vrše velike vojaške vaje ital. vojske. Njih namen je, preizkusiti možnost obrambe severne Italije pred udarom sovražnika z vzhoda preko Slovenije in Avstrije. Pri teh vajah sodelujejo poleg ital. kopnih edinic tudi zavezniške letalske sile članic atlantske zveze, zlasti Grčije in Turčije.

Slovenci iz Francije v Lurdu

Dne 26. junija se nas je zbrala skupina Slovencev na postaji Lens v severni Franciji in odpeljali smo se skupaj s Francozi v Lurd. Vozili smo se celo popoldne in celo noč ter prišli v Lurd ob pol šestih zjutraj. V Marijinem mestu smo ostali sedem dni. Vsak dan so bile razne pobožnosti in sicer dopoldne sv. maše, popoldne ob 4h procesija s sv. Rešnjim Telesom, ki se konča s posebnim blagoslovom vsakega posameznega bolnika, zvečer ob pol devetih pa je bila vsak dan Marijina procesija. Udeležila se je je vedno neštevilna množica ljudi, vsak romar je imel prižgano svečo v rokah. Ob pogledu na to procesijo se zdi človeku, kot bi gledal v večernem mraku na valoveč morje, iz katerega plapolala brez števila luči. Ko se vije procesija okrog po trgu pred baziliko in dalje, se sliši po zvočnikih Marijina pesem v raznih jezikih, ki se končno izlije v en spev: »Ave, Marija!«

Neverjetno hitro so minili dnevi in 3. julija smo se morali posloviti. Upam, da je vsakdo potolažen in vselega sreča odšel domov z upanjem, da bo še kdaj poromal v to krasno Marijino mesto.

M. Z.

Žalosten konec ruske ekspedicije

Te dni je ruska ekspedicija poizkušala doseči vrh Mount Everest. Dosegla je že višino 7.200 m, ko je član ekspedicije prof. Indomolov nenadoma odslovil Tibetance, ki so jih spremljali. Tibetanci so imeli vtis, da hočejo Rusi sami, brez tuje pomoči doseči vrh. Ekspedicija je sama nadaljevala težavno pot in dosegla že višino 8.200 m. Od tu so poslali v Moskvo zadnjo radijsko poročilo z zagotovitvijo, da bodo najkasneje v treh dneh dosegli vrh.

In sedaj? Sedaj moramo krmiti samo zeleno deteljo. Vsebuje isto kot suha, samo v lažje dosegljivi obliki; živali lažje izrabijo redilne snovi. Zelena detelja pa je zelena, ker vsebuje listno zelenilo ali klorofil. Komaj v zadnjih letih je znanstvo spoznalo, kakšne važnosti je klorofil bodisi za živalsko ali človeško telo. Klorofil je zdravilo in kot zdravilo ga danes uporabljajo medicina. Če dela čisti klorofil oziroma klorofilovi pripraveki čudesa, ravno tako čudesa dela naravni klorofil, ki se nahaja v zelenih listih.

Zato pač ljudje radi uživamo radič in solato ter drugo zelenjad, ker vemo, da je zelenjad pol zdravja. Isto je z živalmi. Tudi za nje pomeni sveža zelena detelja pol zdravja.

Seveda ne bomo krmili ne mokre in še manj ugrete detelje, ker vemo, da taka povzroča pri goveji živini napenjanje.

Potem je vse utihnilo. Zaskrbljeni so v Moskvi obvestili ostale člane ekspedicije, ki so taborili niže doli, naj poizkušajo zaslediti svoje tovariše. Odpravili so se na pot in po velikanskih težavah dosegli višino 8.500 m, ne da bi zasledili najmanjšo sled za svojimi tovariši. Sodijo, da je sovjetska odprava postala žrtev kakšnega plazu.

Pojdimo na božjo pot v Barnas

Tolažnica žalostnih vabi svoje verne častilce tudi letos v svoje svetišče v Barnasu na praznik Velikega Šmarna. Kot nam povedo vabila, je na ta dan v Barnasu v narčtu zelo pester program. Zjutraj bodo ob 6.30 in 8.30 tibe sv. maše, ob 10.30 pa slovesna peta maša, pri kateri bo nastopil mogočen mešan pevski zbor. Popoldne ob 4h sledi slovesna procesija z milostnim kipom Matere božje vnebovzete, ki vsakogar očara s svojo lepoto.

Številni romarji pa si za to priliko žele tudi malo oddiha, saj so za Veliko Gospojnico povsod »počitnice«. Vsled tega bo na ta dan v Barnasu poskrbljeno tudi za pametno razvedrilo po procesiji. Slišali bomo godbeni koncert, prisostvovali lahko športnim tekman, za katere so na razpolago številne nagrade. Končno bo še tombola v dobrodelne namene z raznimi dobitki v denarju in »za tolažbo«.

Dobrodošli gostje bodo našli postrežbo, da bodo lahko zadovoljni preživeli Marijin praznik.

Lani je prišlo v Barnas na Veliki Šmaren precej ljudi iz Gorice in okolice. Upajmo, da bodo tudi letos številni ubrali pot k Tolažnici žalostnih, posebno ker sedaj ne moremo več romati k M. B. na Sv. goro.

DAROVI Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

Gdč. Olga Zalar 1000; N. N. iz Trsta (po preč. msgr. dr. Ukmarju) 3000; N. N. Gorica 2000; N. N. iz Jamelj 2500 lir. Vsem plemenitim dobrotnikom prisrčen »Bog plačaja in zagotovilo molitve!«

WILHELM HÜNERMANN: 29

Oče Damijan

To je največja muka misijonarjev, zunanja zapuščnost! Tresoč se so tipale roke po misijonarskem križu in v divji bolečini objemale blagoslovljeni les. In ustnice so stokale:

»Moj Bog, moj Bog, kako si me zapustil!«

Nato so vročičnemu bolniku pohitele misli za jezdecem, ki ga je bil poslal k Damijanu. To je bil edini človek, ki mu je bil v tuji deželi zvesto vdan. Če je sel hitro jezdit, je moral na novega leta dan priti v Puno. Danes je praznik svetih Treh kraljev. Približno jutri utegne Damijan dospeti.

»Ljubi Bog, ti vodi njegovo pot!« je molil duhovnik in vil roke.

Vedno bliže je prihajal hrup. Vedno luje je gorel ogenj v glavi.

Vedno močnejše in hitreje je razbijalo v sencih. Mrzel pot ga je obilil po vsem telesu. Strah je objel in strašno stisnil srce.

»Moj Bog, moj Bog, kako si me zapustil!«

Odprla so se vrata. Osupel in divje razburjen je strmel duhovnik v postavo, ki je vstopila. Zdaj, zdaj bo konec. O Bog, Tvoja volja naj se zgodi!

Tresoč se je Klemens dvignil roke proti vratom.

»V imenu božjem. Pusti me umreti!« je kriknil.

»Pomiri se, ubogi prijatelj! Jaz ostanem pri tebi!« je zaklicel sedaj glas, ki je od ljubezni in ginjenosti trepetal.

»Damijan!« je zašepetal bolnik in vzdihovaje omahnil nazaj na trdo posteljo. Prijatelj je pristopil bliže in položil hladno roko na vročično čelo.

»Pomiri se, brat, spet bo vse dobro!«

»Spet bo vse dobro!« je dahnil bolnik. Zunaj se je nočilo. A vpitje pijanil je besnelo brez prestanka. Bolnik je ječal v silni vročici. Ognjeni krogi so mu plesali pred očmi. Ustnice se mrmrale divje besede. Včasih je z bolniške postelje zazvenel krik, ob katerem se je Klemens Evrard naglo vzravnal.

Vedno spet ga je pater Damijan nežno potisnil nazaj na blazino. Vedno spet mu je hladil vroče čelo in močil razsušene ustnice.

Da, to je misijonarjeva usoda, njegova

Oljska gora in njegova Kalvarija. Beda brezdomcev! Trpljenje v samotni Umiranje v največji zapuščnosti! Prečesto truda polno, nadčloveško delo, brez uspeha, brez tolažbe! To je bilo najtežje. Misijonarjev križ!

Nehote so se Damijanove roke oklepale bolnikovega križa. Kako trd je bil les, kako ostri so bili njegovi robovi. Kakšno mučeništvo je pretrpel mladi misijonar, ki je zdaj v vročici ječal v tej koči med divjaki. Kako je njegova ramena težil križ! Kaj malo tega trpljenja je Damijan izkusil v Puni. Ali se mu ni vsaka bridkost spreminila v veselje? Vsako delo prineslo uspeha, vsaka setev bogatih, zrelih sadov? Rjavi otročani so ga ljubili kakor očeta. Z veseljem mu bodo zdaj pomagali sezidati novo cerkev. Vedno pogosteje so prihajali k sveti daritvi in pristopali k svetim zakramentom. Vedno več jih je naslo pot iz zahlude in teme k luči in k materi Cerkev. Gotovo ni bilo še vse dobro, a sad je vendarle zorel na lep, rodovitni božji njivi. Kako malo je Damijan do zdaj čutil tezo misijonarskega križa.

»Ljubi Bog!« je molil bolniški strežnik, »preloži name njegov križ. Močnejša rama imam kakor on.«

V tej noči je de Veuseu prišlo na misel, da bi menjal s patrom Evrardom. Premenjal svojo lepo, plodno misijonsko pokrajino s trnovno njivo, na kateri si je Klemens raztrgal roke in dušo brez vsakega uspeha. Puno s Kohalo!

Potem se je pa Damijanu zadrželo, kakor bi se mu bili prikazali obrabi katoličanov iz Puna, ki jih je ljubil kot svoje otroke. Pred njm je stala cerkev, katero je bil sezidal, in z oltarja se mu je smehljala Mati božja. In vse to naj bi zapustil vse, kar mu je bilo najdražje, ljubo kakor domovina! To slovo bo še bridkejše kakor slovo od Flamske.

Utrujen je de Venster povelil glavo v roke. Ne, ta žrtev je bila prevelika. Morebiti svojemu bolnemu tovarišu lahko kako drugače pomaga. Najbolje je, ako se s prvo ladjo odpelje nazaj v domovino. Za te vroče otoke je preslaboten in ima premeško srce.

»A kaj potem? Če se Klemens vrne v domovino, bo morda vse življenje trpel zaradi tega neuspeha? Kako bi bilo meni samemu pri sreči, če bi se moral vrniti domov?« se je vprašal Damijan. Sam sebi bi se zdel kakor ubežnik. To mora človeka duševno in telesno uničiti. Človek mora

vendar izgubiti vso vero vase. In to je največje gorje!

Bolnik je votlo zastokal. Ožgane ustnice so hlepele po vodi. Pretresljivo je gledal de Venster v planeteče oči, v katerih je mogel brati nadčloveško trpljenje. Ne, tudi ta duhovnik mora biti spet vesel. Ne sme se vrniti domov nesposoben, izgnan iz misijona. Tudi on mora na svoji njivi videti bogate setev in doživeti veselo žetev. Tedaj je Damijan brez besed sklenil roki in molil:

»O Bog, sprejmi žrtev! Daj menj njegov križ! Puno za Kohalo!«

Do jutra je trajal poganski hrup. Sele ko je vzhlo sonce, je potihnil in tedaj se je tudi bolnik nekoliko pomiril; trdnje je zaspal.

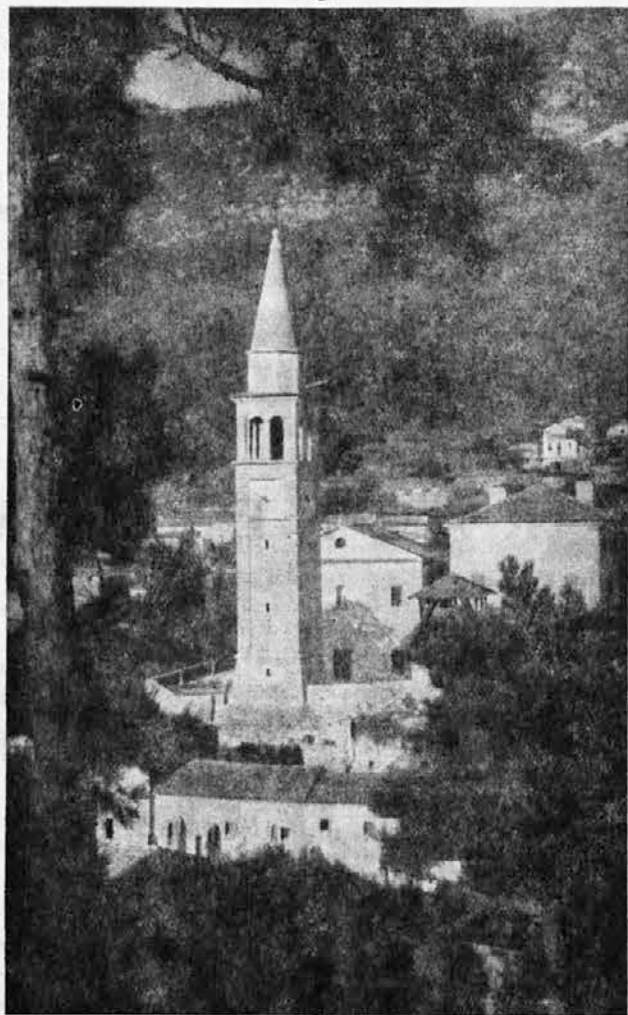
Čez več dni je okreval. Telo je zmagovalo vročico, a otožna senca je ležala na duši. »Prijatelj, zaman se ubijam tukaj,« je nekega dne potožil. »Bolje bi bilo, ko bi umrl. Brezkrizisten pastir sem. V vseh teh mesecih nisem mogel obiskati niti vse svoje župnije. Ta dežela je raztrgana od neprehodnih gora. Kolena in roke sem si razpraskal v gorovju. A vedno spet sem se moral vrniti. Ne pridam prek. In vendar bivajo tudi onstran gora ljudje, ki hre-

STRŽAŠKEGA

Krstni dan novega zvonika v Dolini

To je dan, ki ga je naredil Gospod. Tako moramo reči o krstnem prazniku novega zvonika v Dolini. Ne gledamo samo na končni najvišji obred, ko je tržaški nadpastir v spremstvu mnogih duhovnikov blagoslovljal novi zvonik, gledamo na celotni praznik in ta se ni začel v nedeljo ampak že v četrtek zvečer. Tedaj so za Ave Marijo prvič zadoneli mogočni novi zvonovi iz novega zvonika. Tedaj se je začel naš praznik, ki je trajal do nedelje pozno v noč, ko so zadnje svetlobne rakete razsvetljevale zvonik, s katerega je vihrala papeška zastava. Toda naš večdnevni praznik ni bil samo praznik dolgega večernega zvonjenja, ampak v prvi vrsti velika duhovna obnova za vse župljane dobre volje. Veliko svetih obhajil, veliko spovedi pri izrednem spovedniku g. Vidmarju, veliko skupne molitve med tridnevno, to je bil prvi praktični cilj praznika in dosegli smo ga v veliki meri, kolikor je pač l. 1953

v Dolini mogoče. Vse drugo je bil samo mogočni zunanji okvir in to tako svetlo, tako lep, kakor doslej nismo nikoli doživeli: gaj oleandrov okrog cerkve, cerkve ovenčana in okrašena kakor še mogoče nikoli v svoji nadtristoletni slavi.

Krstni dan 9. avgusta smo začeli s slovesno sveto mašo, ki jo je daroval stolni kanonik msgr. Salvadori. G. kanonik je imel tudi govor, toda kakšnega? Poslušajte samo eno misel: ...tu po dolinski zemlji so hodili svetniki. Vera na tem kraju ni od včeraj, tu je živel sveti mučenec Socrer. Tu je sveta vera doma. Leta 1792, ko so v Franciji podirali in med revolucije požigali cerkve, so vaši pradedi postavili z ogromnimi žrtvami prvi zvonik. Ta vera ni tuja, ni nova. Tu je tuje samo brezboštvo!... Zelo smo hvaležni g. kanoniku za prekrasni govor, ki so ga zvočnikih slišali mnogi tudi zunaj cerkve. Tako smo v najlepšem razpoloženju pričakali trenutek zvonikovega krsta. Okrog petih zvečer se je spremenila Dolina v malo mestec. Zbrali smo se okrog nove kapelice Marije Pomočnice, ki so jo g. škof takoj po svojem prihodu blagoslovil, na kar je zadonela prva skupna pesem Ti o Marija. In nato smo med večerno sveto mašo v cerkvi tako prepevali, da presega nedeljsko skupno petje v Dolini vse dosedanje podobne nastope ob raznih romanjih in praznikih. Da, rekel bi celo, da je bil višek cerkvenega krščanskega doživlja v cerkvi pri sveti maši in ne pozneje zunaj pri zvoniku. Le še bolj in v vseh vaseh gojimo ljudsko petje in dobri Bog nam bo naklonil še lepši Marijin in naš praznik, ki bo kmalu na Opčinah.

Po končani večerni maši je prevziveni tržaški škof ob navzočnosti mnogih civilnih predstavnikov blagoslovil novi zvonik. Zavezniško oblastvo so predstavljali go-

pene po Dobrem pastirju. Nimam cerkve, le nekaj že na pol razpadlih travnatih koč. Kjer sejem ljubezno, žanjem nehvaležnost. Mrznja poganov, sovraštvo neščuvarnih puritancev me delata bolnega in nesrečnega. Ne morem več. Popolnoma uničen sem!

Pater Evrard si je z rokami zakril obraz. Mladi misijonar je ihtel kakor otrok. Trpljenje duhovnika, ki žanje le neuspeh in nehvaležnost, kjer se je z vso ljubeznijo in poslednjo močjo, presega vse meje.

Damijan je nesrečnemu sobratu položil roke na ramo:

»Čuj, Klemens!« je rekel mirno. »Ti nisi tukaj na pravem mestu. To podnebje, ti ljudje, te gore so zate pretežke. Ali veš, kdo spada semkaj? Ne? Flamski kmečki fant, robot in utrjen. Veš, kaj se mora zgoditi? Menjala bova! Puna je zate primernejši delokrog. Ljudje so tam bolj dobrsni in mehkejši kakor v Kohali. Radi te bodo imeli. Kajti ti imaš dobro, bogato srce.«

Klemens je začudeno gledal prijatelja. »Ti se hočeš žrtvovati,« je rekel nato žalostno.

»Ne tako,« je odgovoril Damijan. »Jaz sem postopal malo preveč robato s svojimi

spodje dr. Cafarelli, kapetan dr. Lyster, consko predsedstvo pa sam gospod president dr. Miceli v spremstvu dr. Kleva. Bilo je navzočih več inženirjev in raznih uradnikov, ki so pomagali pri delu novega zvonika. Tako je imel prav domači g. župnik, ki je v govoru poudaril, da so ta zvonik postavili mnogi narodi. Po globokem škofovem govoru so prvič zadoneli zvonovi iz blagoslovljenega zvonika. To so bili trenutki, ki so jih doživeli naši predniki samo še leta 1792. Tako je dobri Bog prav v sedanjem divjanju brezboštva določil dan zmage in slave svoji Cerkvi v tržaški vasi Dolini.

Sedaj ima torej Dolina svoj zvonik, ima nove zvonove, dalje lepo urejeno in prenovljeno cerkev, ima lično župnijsko dvorano. Kaj ji je še treba? Gospod župnik vedno bolj godrnja, da se mu podira župnišče nad glavo, torej bo treba postaviti novo župnišče? Mislimo, da je treba v Dolini najprej napolniti cerkev, da je treba ustaviti skrunjenje nedelj, da je treba ustaviti pohujšanje mladine, da je treba zaježiti napadalno brezboštvo, ki v Dolini ne miruje nikoli. To je potrebno in to ne samo v Dolini, to je potrebno skoro v vsaki vasi in tudi v Trstu. Če vsega tega ne vidimo, tedaj tudi ne vidimo, da sovražnik za cerkvenim obzidjem neutrudno gradi svoje kraljestvo in rešuje največje probleme življenja brez križa, brez oltarja. Kristjani, če se bomo samo hvallili ob cerkvenih zidovih, če bomo merili svoje krščanstvo po zvonikih in cerkvah in dvoranah, tedaj smo sveto pravdo za naš čas in rod že zgubili. Treba je znamenje križa,

rjavci. Prav bo, ako me zamenjaš. Ti boš ravno tej čredi boljši pastir, kakor bi to jaz kdaj mogel biti.«

»Če je tako...« je rekel Klemens obotavljivo se.

»Seveda je tako!« je vneto zatrjeval de Veuster. »Še danes bova pisala monsignoru Maigretu in mu predlagala zameno. Kar prinesi papir in črnilo.«

Dva tedna kasneje sta oba misijonarja imela škofovo privoljenje. Na obrežju Puni je pater Damijan s svojimi Kanaki sezidal veličastno novo cerkev. Na praznik svetega Jožefa je bila slovesno posvečena. Splošno radost pa je grenila bridkost slovesa. Pater Damijan se je po maši poslovil od svojih rjavih otrok. Skušal je biti vesel. Z vso ljubeznijo je priporočil novega belega očeta, ki bo prišel k njim iz Kohale. Nato je natovoril svoje borno imetje na konja, se zavijtel v sedlo in odjezdil iz Pune, ne da bi se ozrl. In nihče ni slutil, kako mu je ta žrtev trgala srce.

SKOZI PRAGOZD

Nebo je žgalo kakor ogenj. Ljudje so se parili in potili v žarečem ozračju in vsak kamen je bil razgret kakor plošča na

ki se dviga na naših zvonikih, postaviti v družine, v vsa srca, v prvi vrsti v mladino!

Marijin praznik na Opčinah

Tržaški duhovniki napovedujejo velik vsakoletni praznik Fatimske Matere božje na Opčinah. To bo 13. septembra, na drugo nedeljo. Kakor vsako leto homo tudi letos vse storili za lep uspeh praznika. Prijazno vabimo domačo opensko mladino, zlasti deklice in dekleta, naj mislijo na ta praznik, da bo pred Marijo v procesiji veliko belooblečene mladine, da bo v procesiji veliko lepih znakov in simbolov, tudi narodnih noš. Skupna dekanijska Marijina proslava na Opčinah mora biti vsako leto večja in lepša. Marija to zasluži, mi pa Njeno pomoč potrebujemo.

Pismo uredništvu

Gospod Urednik!

Menda nič ni bolj prijetnega v vročih poletnih večerih, kot uživati pred domačo hišo večerni hlad, mogoče celo ob veselih zvokih slovenskega radia. Kdo si ne privoščiti tega športa tako po ceni?! Saj se človek ves poživi in odpočije obenem po trudopolnem dnevu.

Nekoga večera preteklega tedna sem slučajno nastavlil sprejemnik na Radio jugoslovanske cone Trsta. Toda, oh zločin! Da bi tega nikoli ne bil storil! Čuj! iz sosednih stanovanj prihajajo dokaj čudni glasovi, ki postajajo vse bolj jasni in odločni, dokler se ne sprevržejo v naravnost divje vpitje. Kaj se je zgodilo? ...Nič hudega sluteč, značam sprejemnik in so tudi glasovi utihnili. Stvari sami nistem dal nobene važnosti.

Pa ti pride naslednjega dne pošta v tujem jeziku in z njo košara najbolj mastnih in neslanih očitkov in klevet: in kot zaključek čudovita obsodba z velikimi črkami: Slovenski duhovniki ste vsi — komunisti. Samo vi podpirate Titovo politiko v Trstu!..

Stvar me je spravila v zadrego. Kaj naj odgovorim na to? Pravi izraz, ki mi je prišel na usta, je bil: Bedni ljudje, smilijo se mi!.. Navreč ljudje s tako nenormalno mentaliteto. Ko sem se pomiril, sem se zamislil, da se končno ni zgodilo nič novega. Očitkov — komunist! — smo bili slovenski dijaki deležni v nekem zavodu že pred desetimi leti in več, če smo le ziniti slovensko besedo. Vendar me je tokrat stvar neljubo zadela, še posebno ker je bila namenjena slovenskim duhovnikom sploh. Saj je samo pisec teh vstic izpil do dna grenko čašo udbovskih zasliševanj in procesov in še marsikaj doživel... Ali morda zato, ker je bil komunist?

Stvar ima torej svojo važnost in ne le lokalno. Saj vendar slika mišljenje, ki je v zadnjih letih postalo last mnogih italijanskih krogov, ki se nič ne pomišljajo, da se imajo obenem za upratične katolizane, pa so vendar daleč od samih katoliških načel, kaj šele od njih izvaja. Razpoloženje namreč teh krogov je do naše manjšine, v mestu in na deželi, do skrajnosti bolešno in nenormalno, da se treznemu človeku kar studi. Vzrokov za to nenaravno stanje ni malo... Ne zadnji je pa brez dvoma mogočen vpliv, ki ga ima na ljudske mase sam vladni tisk, ki neprestano siplje iz svojega žrela, pod krinko celo »krščanske demokracije, pravi strup sovraštva do vsega, kar je slovenskega, pa čeprav v cerkvi. Med zadnjimi tozadevnimi ukrepi naj omenim le enega. Ko so namreč vsem veroučiteljem na državnih šolah povišali za nekaj odstotkov plačo in izplačali tudi zaostanke, sloven-

štedilniku. V gozdu v Kohali je bila taka vročina kakor v kuhalniku in obema potnikoma, ki sta si delala pot skozi drevje in liane ter skozi hosto podrast, je znoj curkoma lil s čela. Damijan de Veuster, novi misijonar v Kohali, in njegov rjav služabnik Joane, katerega so domačini imenovali Beli Kormoran, sta obiskovala naselbine, raztresene po župniji.

»Joane je posušena sliva,« je stokal otočan. »Joane je izpotil že štiri polne vreče znoja!«

»Voda ni kri!« je tolažil pater. »Gospod je krvavi pot potil zaradi ljudi.« A tudi misijonar si je z rokavom obrisal obraz, kajti če je beli Kormoran, ki je imel na sebi samo lahko haljo, izpotil štiri vreče vode, jih je pater Damijan najmanj šest. Potovanje skozi pragozd ob takim dnevu ni malenkost.

»Joane je utrjen do smrti,« je zdihoval Beli Kormoran. »Boš videl, kako se vsak čas zgrudi in izdahne.«

»Potrudi se, dečko!« je Damijan opominjal Kanaka, ki, kakor sploh vsi otočani, ni bil prijatelj dolgih potov.

»Obrniva se!« je predlagal patru.

(Nadaljevanje)

ski katehetje tega niso bili deležni, češ da niso za Italijo. Torej to naj bi bil kriterij državne plače.

Če smo slovenski duhovniki — komunisti —, kakšne vrste komunistov pa je tistih 6 in 12 milijonov Italijanov, ki so pri zadnjih volitvah volili za KPI? Saj je

prav italijansko ljudstvo, ki ima v tej stvari prevenstvo, ki bi ga gotovo ne imela niti osvobodena Rusija! Ali res ni nobenega človeka več, ki bi videl, kam to pelje? Kako se zastruplja že itak napeto ozračje in se narod umetno sili v komunizem?

Tržaški duhovnik

ZGORIŠKEGA

Natečaj za otroške vrtnarice

V goriski občini je razpisal natečaj za letna službena mesta otroških vrtnaric. Zainteresirane, ki imajo vsa potrebna spričevala in izpite, se v tej zadevi lahko obrnejo na gorisko županstvo, soba št. 20. Rok za vložitev prošnje zapade dne 25. avgusta.

Zaskrbljenost v tržiški ladjedelnici

Notranje komisije v Združenih jadranskih ladjedelnicah so poslale Mrzagori in Gronchiju ter tajništvo sindikalnih organizacij pismo, v katerem jih v imenu 8.7000 delavcev prosijo, naj bi se tržiške ladjedelnice nacionalizirale. Delavci so prišli do te zahteve po natančni preučitvi položaja, ki za prihodnost ne obeta nič dobrega. Računajo, da bodo imeli v ladjedelnicah gotovo delo še šest mesecev in, če v tem roku ne dobijo nobenih novih naročil, bodo za novo leto delavci na cesti. Če pa bi država ladjedelnice nacionalizirala, tedaj bi vedno lahko našla sredstva za primerno obratovanje podjetja ter zaposlitve delavcev.

DEKLISKI DIJASKI KROŽEK
V STANDREŽU
vabi, da se udeležite igre v treh dejanjih
BLAGOSLOV MATERE
ki jo bo predvajal v nedeljo 16. avgusta ob 7.30 zvečer na dvorišču pri cerkvi.
Sledi burka v dveh dejanjih
O H, T A P O L O N A
Pobirali se bodo prostovoljni prispevki.

Zopet nova žrtev Soče

V nedeljo popoldne je 14-letni Marij Hožič iz ulice Ascoli šel z nekaterimi prijatelji k Soči, da bi se tam kopal. Izbrali so si prostor v bližini električne centrale, kjer je voda precej deroča. To je bilo za Hožiča usodno, kajti nenadoma je izginil pod vodo in kljub temu, da so njegovi prijatelji to takoj zapazili in ga skušali rešiti, je bil ves njihov trud zaman; pozneje so še gasilci nadaljevali z iskanjem do noči, a dečka niso našli. Šele drugo jutro se jim je posrečilo potegniti ga iz vode kakih 800 m niže. Po pregledu komisije so dečkovo truplo odpeljali v mrtvašnico mestnega pokopališča. Dečkovi materi, begunki iz Grahovega, naše iskreno sožalje.

Večerni tečaj

Tudi za letošnje šolsko leto bo šolsko skrbništvo poskrbelo za vrsto večernih tečajev, katerih se bodo lahko udeležili vsi odrasli, ki se želijo kaj naučiti. V sledečih slovenskih vaseh bodo mešani tečaji za moške in ženske s sedežem v ulici Croce, in sicer: Pevma, Steverjan, Valerišče, Jazbine, Krmin in Plešivo. V doberdobskem didaktičnem okrožju bodo večerni tečaji v sledečih krajih: Doberdob, Dol, Jamlje, Sovodnje, Rupa in Vrh.

Oslavje

Preteklo soboto se je izpolnila vroča želja dveh src. Mehanik Mervic Franc in šivilja Primožič Jožica sta si pred oltarjem podala roki in si obljubila dosmrtno zvestobo za dni veselja in dni težav. Ker je

bila nevesta cerkvena pevka ji je cerkveni zbor med poročno sv. mašo ljubko prepeval. Dobri Bog naj mlademu paru podeli kar sta Ga ta dan prosila skupno s svojimi dragimi — obilno sreče.

Pevma

Prošli teden smo spremljali na zadnji zemski poti 73-letnega Leva Pintarja. Rojen v Štavrju je vse življenje s trdim delom služil vsakdanji kruh sebi in številni družini. Pred par leti so mu morali radi boleznih odrezati obe nogi. To ga je trlo, a skoraj je bolj bolezen in pomanjkanje v družini. Trpel je. Posebno je bilo trpljenje hudo zadnje dni. Dotrpel je in umrl krščansko. Naj mu Bog visoko poplača to veliko trpljenje. Žaljujoči družini iskreno sožalje!

Sv. Višarje

Naša božja pot je tudi letos prikliala precej lepo število romarjev, čeprav je vreme močno neugodno že celo poletje. Prihajajo sem Korošci, ki so med najzvestejšimi častilci svetovišarske Kraljice. Videli smo jih že iz številnih duhovnj, in bi bile preveč, če bi jih hoteli naštevati. Italijanska romanja so manj številna, najbrž da so zanje Sv. Višarje predalec in previsoko. Slovenci iz Primorske pa kot Korošci ostanejo vedno zvesti svetovišarski romarji. Mesec avgust jih po večini dvigne, da priromajo sem gor. Tako se je zgodilo tudi preteklo nedeljo 9. avgusta. Videli smo jih številne kot redkokdaj. V soboto so prišli najprej oni iz Sovodnj s svojim mladim župnim upraviteljem, nato pa člani Slov. katol. prosvetnega društva iz Gorice in njih prijatelji. Bilo jih je za dve korjeri. Pa tudi z vlakom so prihitali mnogi, tako, da so bile Višarje v soboto zvečer ponovno zasedene. Kot verni romarji so opravili svoje pobožnosti v cerkvi v soboto zvečer in v nedeljo zjutraj. Poleg tega so v soboto zažgali pri križu velik kres, da obdrže lepo našo tradicijo in dajo tudi na ta način duška svojemu veselju, da so pri božji Materi v višarskem rajju.

Ko je v nedeljo popoldne odšla ta skupina, so začeli prihajati drugi iz goriske okolice. Bilo jih je skoro dve sto iz goriskih Brd in s Krasa. Iz Steverjana, Pevme, St. Mavra, Podgore in iz Jamelj-Dola so prišli in ob dovolj ugodnem vremenu prav po romarsko ob skupnih pobožnostih preživeli dva dni na veličastnih Višarjah. V najlepšem redu so se vršile skupne pobožnosti — rimska procesija na večer, govori, sv. maše, spovedovanje, tepe petje in zaključna procesija tako, da se je sleherni romar iskreno vesel še enkrat ob slovesu hvaležno ozrl proti Sv. Višarjam.

POUČNI KMETIJSKI IZLET

Kmetjsko-delavska zveza iz Steverjana priredi v četrtek 27. t. m. poučni kmetijski izlet v Conegliano in Casarso. Prijave za izlet sprejemata g. Jožef Perin v Dvoru in trgovina Terpin na Bukovlju.

Odhod iz Steverjana ob 6h zjutraj. Potnina za člane KDZ lir 900.—, za nečlane lir 1000.—.

Tiska tiskarna Budin v Gorici
Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Darilne pakete po vsej Evropi

dostavlja TVRDKA

CITRUS

Najhitrejša in najsolidnejša postrežba!

IMPORT & EXPORT

Jamčimo za sigurno dostavo vsake pošiljke.

Lastnik: Aleksander Goljevšček

Dostavljamo tudi radioaparate, bicikle, šivalne stroje in harmonike po najugodnejših cenah!

TRST - Ul. Torrebianca 27 - Telefon 24-467 - P. O. B. 522